

## Consultatiereactie op de internetconsultatie NIKI-regeling

De VNCI reageert graag op de internetconsultatie van de NIKI-regeling. De NIKI-regeling is een zeer wenselijke aanvulling op het bestaande instrumentarium voor CO<sub>2</sub>-reductie in de industrie (SDE+, DEI, VEKI). De regeling richt zich in het bijzonder op een aantal technologieën die specifiek voor de chemische industrie van groot belang zijn in de transitie naar een CO<sub>2</sub> neutrale en circulaire chemie. De ondersteuning voor sleuteltechnologieën voor “scope 1” CO<sub>2</sub> reductie - zoals elektrisch kraken - is zeer wenselijk. Ook zien we het als een zeer positieve ontwikkeling dat het instrumentarium zich uitbreidt naar ondersteuning voor scope 3 emissies, waardoor “groene chemie” op schaal van de grond kan komen.

De NIKI is het eerste grootschalige instrument dat zich op duurzame koolstof richt. De VNCI is verheugd dat de regeling, na een lange periode van afstemming, nu voor consultatie voorligt. In aanvulling op ons algemeen positieve beeld van de regeling, willen we een aantal punten onder de aandacht brengen die de regeling kunnen verduidelijken en verbeteren.

- 1. Subsidieplafond van 300 euro per ton CO<sub>2</sub>.** Dit plafond is lager dan bij vergelijkbare regelingen zoals de SDE++. Onze inschatting is dat dit plafond mogelijk te laag zal zijn voor innovatieve technieken zoals elektrisch kraken. Zeker met het oog op de aanzienlijke verschillen in energiekosten tussen elektriciteit en gas, de sterk gestegen netwerktarieven en gestegen elektriciteitskosten. Daarnaast zien we dat materiaalkosten voor de bouw sterk gestegen zijn de afgelopen jaren.  
*Het zou wenselijk zijn dat deze limiet heroverwogen wordt of dat er meer ruimte komt voor specifieke projecten met hogere CO<sub>2</sub>-reductiekosten.*
- 2. Zeer korte realisatietermijnen.** De investerings- en exploitatieperioden lijken erg krap ervaren, vooral voor projecten met innovatieve technologieën zoals chemische recycling (pyrolyse, depolymerisatie, vergassing). De ervaring met demonstratieprojecten tot dusverre keert dat opstart van dit soort processen complex is.  
*Het zou wenselijk zijn meer flexibiliteit aan te brengen in deze termijnen, bijvoorbeeld met een onderbouwde uitstelbaarheid.*
- 3. Vermijden lock-in fossiel.** In onze ogen zouden projecten gericht op het verminderen van CO<sub>2</sub>-uitstoot in de fossiele fase ook in aanmerking zouden moeten komen voor de NIKI-subsidie, zolang ze bijdragen aan de netto-nul doelstelling voor 2050. De huidige interpretatie dat projecten geen fossiele lock-in mogen veroorzaken, is onduidelijk en creëert een mogelijk arbitraire beoordeling.  
*Het is wenselijk om duidelijkheid te scheppen over hoe het vermijden van fossiele lock-geïnterpreteerd wordt.*
- 4. Zelfstandig rendabel.** Circulaire projecten hangen sterk samen met aannames over marktprijzen en premiums. De markt voor duurzame producten is nog sterk in ontwikkeling, het beleidskader is nog sterk in ontwikkeling. NIKI zou meer zekerheid

moeten kunnen bieden, bijvoorbeeld door ondersteuning in het geval dat premiums wegvallen en de terugverdientijd langer wordt dan gepland. De huidige eis dat projecten na de exploitatiefase zelfstandig rendabel moeten zijn, is moeilijk aan te tonen gezien de volatiliteit van de markt.

*Het is wenselijk om meer rekening te houden met de grote onzekerheden in de afzetmarkt voor nieuwe producten op basis van duurzame koolstoffen in de vormgeving van de regeling.*

5. **Ondergrens is mogelijk te hoog.** De ondergrens van 30 miljoen euro subsidie maakt de regeling voornamelijk toegankelijk voor grote bedrijven. Hoewel de meeste beoogde projecten deze ondergrens zullen halen, is het voor middelgrote bedrijven met innovatieve projecten, met name in duurzame koolstof, wellicht te hoog.  
*Een oplossing zou kunnen zijn om – naar analogie van het Innovation Fund – een onderscheid aan te brengen tussen ‘small scale’ en ‘large scale’ projecten, om zo de regeling voor meer projecten mogelijk te maken. Voor small scale projecten lijkt een ondergrens van 10m te kunnen werken.*
6. **Compatibiliteit met bestaande regelingen.** Het is niet duidelijk in hoeverre de NIKI regeling mogelijk kan stapelen met andere regelingen, zoals SDE++, DEI+ en VEKI.  
*Wij kunnen ons voorstellen dat meerdere projecten gebruik maken van meerdere regelingen voor (delen van) deze grootschalige innovatieve projecten. Duidelijkheid over hoe de regelingen wel en niet kunnen stapelen is belangrijk.*
7. **Vervangen van primaire fossiele koolstof in de productketen** (In artikel 2.2.; categorie B). Bij chemische recycling, zoals bijvoorbeeld pyrolyse- en vergassingstechnologieën, is het wenselijk de life-cycle assessment van chemisch recyclen te vergelijken met virgin fossiel in plaats van met mechanisch recyclen. Het doel van chemisch recyclen is niet om mechanische recycling te vervangen, maar om meer recycling mogelijk te maken in aanvulling op mechanische recycling.
8. **Dispensatierechten** (Artikel 4.8.9. Informatieverplichtingen subsidieaanvraag punt 4b). De beperking om niet te mogen handelen in overtollige dispensatierechten leidt mogelijk tot onduidelijkheden. Vooral als bedrijven meerdere projecten uitvoeren op dezelfde locatie. Ook is het niet duidelijk of deze beperking geldt op site of ondernemingsniveau.  
*In onze ogen is het wenselijk om deze beperking te verduidelijken. Dispensatierechten vertegenwoordigen een sterk oplopende economische waarde naarmate de nationale CO<sub>2</sub> heffing stijgt. Het is cruciaal dat er duidelijkheid is over deze beperking.*

Wij zijn uiteraard bereid om deze punten nader toe te lichten.

Voor meer informatie:

Martijn Broekhof | [broekhof@vnci.nl](mailto:broekhof@vnci.nl) | 06 4826 4690